

**Vabariigi Valitsuse 7. märtsi 2019. a määruse nr 21
„Maksukohustuslaste registri põhimäärus“
muutmise määruse eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse maksukorralduse seaduse § 17 lõike 1 alusel. Nimetatud sätte kohaselt asutab maksukohustuslaste registri (edaspidi *MKR*) ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus. Sama seaduse § 17 lõike 3 järgi on MKR-i vastutav töötleja Maksu- ja Tolliamet (edaspidi *MTA*).

Eelnõuga luuakse MKR-i uus alamregister – tööjõumaksude riskianalüüsi rakendus. Seejuures sätestatakse nimetatud alamregistri andmekoosseis, andmeallikad, andmete säilitamise tähtaeg ja infosüsteemi turvaklass. Kavandatu jõustumisel kuulub MKR-i koosseisu kokku 62 alamregistrit (tänapäeval – 61).

Samuti korrigeeritakse alamregistreid¹ AITA, APEX-TTK, MARE, MTRV, APEX-TELLER, MIKO, MORE, NAP, TAGATISED, TÖR ja TTKI andmekoosseise. Lisaks korrastatakse nii üldise andmehalduse norme (infosüsteemi turvaklassi kohaldamist ja e-tolli koosseisu puutuvast) kui ka alamregistreid EVK, HAMPI ja TÖR andmete haldust sätestavat. Ühtlasi laiendatakse kolme korrakaitseorgani juurdepääsu MKR-i andmetele – seda küll üksikute rakenduste osas. Tehakse ka terminoloogilisi ja keelelisi parandusi.

Paljud muudatused – eeskätt alamregistreid andmekoosseisudes – tulenevad AKI ja RIA poolt nende andmekogude andmete teabevärvast (endine RIHA) registreerimise menetluse käigus esitatud märkustest, samuti MTA teenusejuhtide tähelepanekutest teenuste kureerimisel. Samas tuleb rõhutada, et oluline muudatus alamregistri MTRV puhul lähtub maksualase teabevahetuse seaduse, maksukorralduse seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadusest (halduskoostöö direktiivi ülevõtmine) (edaspidi *maksualase halduskoostöö seadus*; ka [795 SE](#))².

Isikute halduskoormus ei kasva (küll ei saa välistada mõnda üksikjuhtumit – vt täpsemalt siinse dokumendi p 5.1.) Arvestades MKR-i põhimääruse olemust – tegemist on eeskätt MTA-le suunatud ameti andmehaldust reguleeriva õigusaktiga – saab isikute halduskoormus objektiivselt kasvada või väheneda ainult alamregistritega TÖR ja TTKI seoses. Eelõeldu tuleneb asjaolust, et seadusega on pandud tööd võimaldavatele isikutele oma töötajate registreerimise kohustus ning ehitusvaldkonnas tegevatele ettevõtjatele töövõtuahelast teatamise ja ehitusplatsil viibimise registreerimise kohustus – esitatavad andmed eelnimetatud

¹ Siin ja edaspidi kasutatakse käesolevas tekstis valdavalt MKR-i alamregistreid **ametlikke** lühendeid, mis on sätestatud [Maksukohustuslaste registri põhimäärus](#) §-de 6–56 lõigetes 1.

² Hetkel Riigikogu menetluses. Kättesaadav <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/2d47a57c-aa7a-4146-9263-93d4c830540f/maksualase-teabevahetuse-seaduse-maksukorralduse-seaduse-ja-tulumaksuseaduse-muutmise-seadus-halduskoostoo-direktiivi-ulevotmine/>. Eelnõu esimene lugemine 10. veebruaril 2026.a; seadus kavandatud jõustumise üldises korras. Vaatamata eelõeldule tuleb antud seaduseelnõuga seoses rõhutada, et selle eelnõu seadusena vastu võtmine ja välja kuulutamine on käesoleva määruse (milles sisalduvad teiste hulgas maksualase teabevahetuse valdkonna muudatused) vastu võtmise eelduseks.

kohustuste täitmiseks kehtestatakse aga MKR-i põhimäärusega. Kuigi käesolevalt lisatakse alamregistrisse TÖR esitamisele kuuluvate andmete hulka küll üks uus tingimuslik andmeelement, on antud tingimus eeldatavalt kohaldatav – millest tulenevalt ka kohustus täita vastav andmeväli – seoses valitsussektoriga. Seesama situatsioon erasektoris on pigem harvaesinev, millest tulenevalt ei oleks põhjendatud jätta ära (vastukaaluna uue andmevälja kehtestamisele) mõni olemasolev andmeväli. Samuti ei oleks põhjendatud uue andmeelemendi kehtestamisest loobumine, kuna kõnealuse kohustusega minimeeritakse riski, et maksuhaldur tülitab mitteasjaomast isikut – tekitades talle põhjendamatu halduskoormust. Vt ka siinse dokumendi osa 2 alamregistri TÖR muudatusi käsitleva punkti juures.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Artur Lundalin (e-post artur.lundalin@fin.ee) ning MTA juriidilise osakonna õigusloome jurist Eero Kosk (e-post eero.kosk@emta.ee). Ühtlasi osalesid eelnõu ja seletuskirja koostamisel MTA juriidilise osakonna õigusloome juristid Hannele Hummel (e-post hannele.hummel@emta.ee) ja Reelika Tammiste (e-post reelika.tammiste@emta.ee) vastavalt alamregistreid TÖR ja TTKI käsitlevas, samuti mitmed teised MTA teenistujad ameti erinevatest osakondadest.

Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (e-post virge.aasa@fin.ee). Eelnõu toimetab keeleliselt personali- ja õigusosakonna keeleteimetaja Heleri Piip (e-post: heleri.piip@fin.ee).

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 7. märtsi 2019. a määrust nr 21 „Maksudokumentide registri põhimäärus“ (siinses dokumendis *MKR-i põhimäärus*) 23. veebruari 2026. a redaktsioonis (RT I, 20.02.2026, 21).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõus tehakse MKR-i põhimääruses järgmised muudatused:

Punktiga 1 muudetakse MKR-i põhimääruse § 5, eemaldades e-tolli alamregistrite seast alamregistrid MIKO ja LUBA.

Mitterahaliste kohustuste rakenduse (MIKO) ning tolli-, aktsiisi- ja käibemaksu valdkonna lubade süsteemi (LUBA) eemaldamine MKR-i põhimääruse §-s 5 (E-toll) sätestatud alamregistrite kataloogist tuleneb asjaolust, et võrreldes 2019.aastaga, mil kehtestati MKR-i põhimääruse tänane redaktsioon, on aja jooksul oluliselt vähenenud MIKO ja LUBA roll tollivaldkonna teenindamisel. Vt siinkohal näiteks MKR-i põhimääruse § 81², millise sättega viidi 2022.aastal LUBA andmekoosseisu hulgast välja suur hulk tollivaldkonna andmekategooriaid, samuti käesoleva eelnõu punkte, millega vähendatakse tollivaldkonna andmekategooriaid MIKO andmekoosseisus. Kuivõrd MIKO ja LUBA on minetamas oma algset tähendust tollivaldkonna teenindamisel, siis (andme)halduse läbipaistvuse vaates ei ole kohane käsitleda neid alamregistreid jätkuvalt osana e-tolli andmekogust (*tolliseaduse § 13*). Praktikas taandub küsimus MTA sisepädevusele, kuivõrd siinse muudatuse järgselt on MIKO ja LUBA eest vastutav osakond MTA-s mitte tollikorralduse osakond, vaid aktsiiside osakond, millisel osakonnal on kõnealustesse alamregistritesse kogutavate andmete töötlemisega suurem kokkupuude. Alamregistritesse MIKO ja LUBA kogutavate andmete töötlemise regulatsioonis ei muutu põhimõtteliselt midagi, st andmete turvaklass ja nende säilitamise tähtaeg jääb samaks. Küll võib tuua esile, et kui seni said selleks õigustatud asutused kõnealustest alamregistritest

andmeid MKR-i põhimääruse § 62 lõike 3 alusel (koostoimes tolliseaduse § 13 lõikega 2), siis edaspidi on juurdepääsu aluseks MKR-i põhimääruse § 62 lõike 1 punkt 4 (koostoimes MKS §-ga 29) – milline muutus ei ole aga sisuline, vaid tehniline³.

Punktiga 2 muudetakse MKR-i põhimääruse § 10, milles tehakse automaatse teabevahetuse rakenduse puhul järgmised muudatused:

- muudetakse alamregistri nimetus tulu- ja kapitalialase teabe automaatse vahetuse rakenduseks, rõhutades selle alamregistri fookust, vältimaks segadusi koostoimes MKR-i põhimääruse §-s 33 nimetatud maksualase teabevahetuse rakendusega, mille puhul toimib samuti *automaatne teabevahetus*. Rakenduse ametlik lühend (AITA) jääb samaks.
- lõike 2 punktis 1 sedastatakse partnerriikide pädevatelt asutustelt laekuvad andmed mitte andmeelementide loetlemise kaudu, vaid viitena konkreetse direktiivi artiklile ja lõikele, mis võimaldab paremini tagada ette nähtud andmekoosseisu ajakohasust (kooskõla EL reeglitega). Eelöeldut toetab asjaolu, et alamregistrisse AITA laekuvad andmed ainult välisriikide maksuasutustelt – isikutelt mitte – ja seda direktiiviga sedastatud vormingus.
- lõike 2 punktis 2 nähakse ette, et rakenduses töödeldakse mitte ainult partnerriikide pädevatelt asutustelt laekuvat teavet, vaid ka seda teavet, mis on edastatud MTVS alusel Eesti maksuhaldurilt välisriigi maksuasutusele.

Punktis 3 jäetakse MKR-i põhimääruse § 20 lõike 2 punktis 1 alamregistri APEX-TTK andmekoosseisust välja viide deklaratsiooni esitanud füüsilise isiku nimele, kuna baastabelites salvestatakse vaid isikukood.

Punktidega 4 ja 5 muudetakse MKR-i põhimääruse § 32¹ lõiget 2, millega viiakse MKR-i põhimääruse § 5¹ kohaselt maamaksu infosüsteemi kuuluva alamregistri MARE andmekoosseis kooskõlla maamaksuseaduse (edaspidi *MaaMS*) alltoodud sätete alusel kogutavate andmete vaates:

a) andmekoosseisu hulka lisatakse maamaksu summa aastase suurenemise piirmäär (piirmäär protsent ning kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu asjaomase määruse number ja kuupäev)

- MaaMS § 8¹ lõige 1 – *Kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu kehtestab määrusega maamaksu aastase suurenemise maksimaalse piirmäära vahemikus 10–100 protsenti hiljemalt maksustamisperioodile eelneva aasta 1. oktoobriks.*

ja sellest tulenevalt –

- MaaMS § 8¹ lõige 2¹ – *Maamaksu summa aastase suurenemise piirmäär kehtestamise või muutmise korral sisestab kohaliku omavalitsuse üksus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maamaksu summa aastase suurenemise piirmäär **maamaksu infosüsteemi** hiljemalt maksustamisperioodile eelneva aasta 2. oktoobriks. /.../;*

b) andmekoosseisu hulka kuuluva maksusoodustuste alase teabe puhul tuuakse lisaks esile viide MaaMS § 11 lõikes 1 sätestatud alusele ning sedastatakse ka kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu asjaomase määruse number ja kuupäev

- MaaMS § 11 lõige 1 – *Kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu võib määrusega kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud tingimustel kodualuse maa maksusoodustuse kuni 1000 eurot hiljemalt maksustamisperioodile eelneva aasta 1. oktoobriks.*

ja sellest tulenevalt –

³ Vrdl siinkohal MKR-i põhimääruse § 62 lõike 3 punktid 4 ja 5 ning MKS § 29 punktid 1 ja 2.

- MaaMS § 11 lõige 8¹ – *Maksusoodustuse kehtestamise või muutmise korral sisestab kohaliku omavalitsuse üksus käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 5 ja 6 nimetatud maksusoodustuse **maamaksu infosüsteemi** hiljemalt maksustamisperioodile eelneva aasta 2. oktoobriks. /.../*

Kõik eeltoodud seadusesätted kehtivad MaaMS-s alates 1.märtsist 2025.a vastavalt 19.juunil 2024.a vastu võetud maamaksuseaduse muutmise seaduse⁴ § 2 lõikele 4.

Punktis 6 tehakse maksualase teabevahetuse rakenduse puhul (MKR-i põhimääruse § 33) järgmised muudatused:

- lõikes 1 muudetakse alamregistri ametlikku lühendit, kehtestades lühendina kirjamärkide võimalikult lühikese järjendi (FATCA/DAC2/CRS/CbC/DAC6/DAC7 > MTVR), mis võrreldes tänasega peaks olema põhimääruse lugejale hoomatav. Samas ei saa eitada, et nn dac'id⁵ hõlbustavad puudutatud isikutel ja ametnikel arusaamist, millega ühel või teisel puhul tegemist on. Sellest tulenevalt tuuakse need akronüümid esile järgmises lõikes.
- lõikes 2 struktureeritakse alamregistri jaotised loogiliselt alam-alamregistritesse. Seejuures lähtutakse MKR-i põhimääruse § 2 lõikest 1, mille kohaselt *alamregistri koosseisu võivad kuuluda selle alamregistri alamregistrid*. Samas on perspektiivis (MKR-i põhimääruse uue teksti koostamisel) kavas siinsed alam-alamregistrid sätestada eraldi alamregistritena, st MKR-i põhimääruse eraldi paragrahvides.
- lõigetes 3–7 tuuakse detailselt esile, et rakendustesse kogutakse mitte ainult MTVS alusel vastavalt rahandusministri asjaomasele määrusele⁶ Eesti isikutelt laekuvat teavet, samuti teatud juhtudel isikute registreerimise kohta käivat infot, vaid ka partnerriikide pädevatelt asutustelt laekuvat teavet. Samuti talletatakse rakendustes seda teavet, mis on edastatud MTVS alusel Eesti maksuhaldurilt välisriigi maksuasutusele.
- võrreldes alamregistri MTVR senise sisulise andmekoosseisuga tuuakse lõikes 7 esile uus valdkond – krüptovara teabe automaatse vahetusega seonduv. See tuleneb maksualase halduskoostöö seadusest, millega võetakse üle võetakse üle Nõukogu direktiiv (EL) 2023/2226, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (ELT L, 2023/2226, 24.10.2023)⁷. Täpsemalt vt seaduseelnõu [795 SE Seletuskiri docx](#) , lk 5–30.

Punktis 7 muudetakse MKR-i põhimääruse § 34 lõike 2 punkti 2, luues maksukohustuslasele võimaluse määrata, millistele õigustatud isikutele ja kontodele saab esitada taotlusi tagastamisele kuuluvate summade tagastamiseks. Muudatus puudutab nii maksukohustuslast ennast kui ka tema esindajat. Õigustatud isikute määramise eesmärk on eeltäita taotluse andmed ja piirata taotluse esitamine ainult eelnevalt kinnitatud isikutega. Kasutajad, kellel on õigustatud isikute haldamise õigus, saavad lisada rakendusse nii juriidilisi kui ka füüsilisi isikuid, kelle panga- ja ettemaksukontole soovitakse raha kanda. Eelnimetatud õigusega kasutajad vastutavad listi kantud andmete õigsuse ja ajakohasuse eest.

⁴ Maamaksu muutmise seadus. RT I, 30.06.2024, 1.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/130062024001DAC>

⁵ DAC on lühend ingliskeelsest terminist *Directive on Administrative Cooperation* (halduskoostöö direktiiv). Arv lühendi DAC järel tähistab täiendust nõukogu direktiivile 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta. Iga uus arv laiendab seda, millist teavet maksuasutused omavahel automaatselt jagama peavad.

⁶ Rahandusministri 19.mai 2015.a määrus nr 16 [Maksualase teabevahetuse seadusest tulenevate deklaratsioonide vormide ja andmekoosseisude ning nende esitamise ja täitmise korra kehtestamine](#)

⁷ Direktiiv on kättesaadav Eur-Lex andmebaasis aadressil: [Direktiiv - EL - 2023/2226 - EN - EUR-Lex](#)

Tänapäeval kehtiva lahendusega tuleb MTA e-teenuste keskkonnas (*e-MTA*) tagastus- ja ümberkandetaotlusi esitades täita iga taotlus käsitsi selleks vajalike andmetega. See suurendab vigade riski, mis võib takistada summa jõudmist õigesse kohta.

Praeguse lahendusega saab maksukohustuslane otsustada, kas lubada oma esindajal tagastus- ja ümberkandetaotlusi esitada. Kui lubab, saab ta määrata, kas taotlused esitatakse ainult tema enda pangakontole või ka vabalt valitud kontole. Taotluse vormidel saab saaja pangakonto numbri täita oma äranägemise järgi nii isikule endale tagastamisel kui ka juhul, kui on antud õigus tagastada vabalt valitud kontole. Kuigi alates 9. oktoobrist 2025.a peavad euroala pangad kontrollima, et saaja nimi vastaks kontonumbrile, on esindajal kui taotluse vahetult esitajal võimalus kuritarvitada talle antud õigust ja väärkasutada esindatava isiku rahalisi vahendeid. Praktikas on tuvastatud juhtumeid, kus raamatupidajad on kasutanud neile antud õigust ebaausalt, kandes ettevõtte ettemaksukontolt raha endaga seotud ettevõtete või kolmandate isikute pangakontodele.

Kui maksukohustuslasel on võimalik määrata, millistele õigustatud isikutele ja kontodele tema esindajad taotlusi esitavad, siis juhul, kui esindaja isikutuvastusvahendid peaksid sattuma kolmandate isikute valdusesse, ei ole võimalik maksukohustuslase raha kanda mujale kui eelnevalt määratud kontodele (v.a juhul, kui esindajale ei ole antud õigustatud isikute haldamise õigust). Täna isikute ja kontode ettemääramise võimalus puudub, mistõttu esineb risk, et kelmid vm ebaausalt tegutsejad saavad maksukohustuslase raha tema ettemaksukontolt kätte.

Kokkuvõttes vähendab muudatus kuritarvituste riski, kuna tagastatavate summade taotlusi saab esitada üksnes ette määratud õigustatud isikutele ja kontodele. Ühtlasi lihtsustab muudatus taotluste vormide täitmist, tagab suurema läbipaistvuse ja kontrolli tagastatavate summade taotluste üle ning kaitseb maksukohustuslase varalisi huve.

Punktid 8 ja 9 käsitlevad MKR-i põhimääruse § 36 lõikes 2 alamregistri MIKO andmekoosseisu. See viiakse vastavusse tegeliku olukorraga, kuivõrd erinevate tollivaldkonna ladude – ajutise ladustamise koha, tollilao ja vabatsoonis tegutsemise koha – arvestuse aruandeid MIKO-sse enam ei esitata. Need aruanded esitatakse rahandusministri kehtestatud täpsustavate juhiste⁸ kohaselt alamregistrisse LAAK (*MKR-i põhimääruse § 32*).

Punktidega 10–12 muudetakse MKR-i põhimääruse § 36¹ lõikes 2 alamregistri MORE andmekoosseisu. Muudatused tulenevad kahest 12.novembril 2025.a vastu võetud seadusest:

- mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seadus⁹ (677SE), millega loodi alus mootorsõidukimaksu maksustamisperioodi lühendamiseks. Õigus lühendamiseks tekib kahel juhul. Kui sõiduk liiklusregistrist kustutatakse, lühendatakse jooksva aasta maksustamisperioodi kuni selle ajani. Samuti peatatakse maksukohustus sõiduki ajutisel kustutamisel ajaks, mil see on varguse tõttu PPA poolt tagaotsitavaks kuulutatud. Sellega on viidud mootorsõidukimaks kooskõlla põhiseadusega ja tagatud proportsionaalne omandipõhiõiguse piirang.
- mootorsõidukimaksu seaduse ja liiklusseaduse muutmise seadus¹⁰ (694SE), millega loodi alus laste eest mootorsõidukimaksu kohustuse vähendamiseks. Vähendamist

⁸ Rahandusministri 3.juuli 2017.a määrus nr 58 „[Täpsustavad juhised ajutise ladustamise, tolliladustamise ja vabatsoonis tegutsemise kohta](#)“.

⁹ Mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seadus. RT I, 14.11.2025, 20.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/114112025020>. Seadus jõustus 15.novembril 2025.a (v.a § 1 punkt 3 – jõustumine 1.jaanuaril 2027.a).

¹⁰ Mootorsõidukimaksu seaduse ja liiklusseaduse muutmise seadus. RT I, 14.11.2025, 19.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/114112025019>. Seadus jõustus 15.novembril 2025.a (v.a § 1 punkt 4 ja § 2 punkt 1 – jõustumine 1.jaanuaril 2026.a).

saavad automaatselt vanemad või hooldusõigusega täiskasvanud, kellel on vähemalt üks 18-aastane laps. Iga lapse eest vähendatakse vanema mootorsõidukimaksu kohustust ühe maksustamisperioodi jooksul kuni 100 euro võrra, kuid mitte rohkem kui tema maksukohustus kokku. Kui lapsel on mitu vanemat, kellel igal on ka sõiduk, jagatakse vähendus nende vahel.

Punktidega 13–17 muudetakse MKR-i põhimääruse § 42 lõikes 2 sätestatud alamregistri NAP andmekoosseisu järgmiselt:

- viidatakse täitmisele kuuluva rahalise või varalise karistuse tinginud kuriteo raskusastmele¹¹
- ajakohastatakse viide *äri- ja ühinguregistri infosüsteemile* viitega äriregistrile
- korrigeeritakse viidet maksekäsu *kiirmenetluse* infosüsteemile¹²
- viidatakse *täitemenetlusregistri*¹³ ja *kohtutäiturite infosüsteemide*¹⁴ asemel täitemenetluse seadustiku §-s 63² nimetatud infosüsteemile
- tuuakse esile NAP-i laekuv teave kohtumajas riigilõivu tasumisel vormistatud sularahamaksede kohta.

Punktis 18 tehakse MKR-i põhimääruse § 46 lõike 2 punktis 2 alamregistri TAGATISED ühe andmeelemendi puhul keeleline muudatus, asendades sõna „kehtivusperiood“ sõnaga „kehtivusaeg“. Edaspidi kasutatakse MKR-i põhimäärust läbivalt sõna „kehtivusaeg“, mis esineb põhimääruse eri paragrahvides täna ühtekokku kuuel korral, olles ka keeleliselt korrektsem.

Punktis 19 täiendatakse MKR-i põhimääruse § 46 lõike 2 alamregistri TAGATISED andmekoosseisu, sätestades uued punktid 4–6. Lisatakse viited tekkida võiva tollivõla üldtagatise taseme¹⁵ ja aktsiisilaopidaja tagatissumma määramisel rakendatud protsendi ning deposiidi tagastustaotluse ja deposiidi ümberkandetaotluse, sh realiseerimistaotluse kohta.

Punktiga 20 täiendatakse MKR-i põhimäärust uue §-ga 52², millega luuakse uus alamregister – tööjõumaksude riskianalüüsi rakendus.

MKS § 10 lõike 2 punkti 1 kohaselt on maksuhalduri ülesandeks kontrollida maksude arvestamise ja tasumise õigsust ning jälgida, et makse tasutakse ja maksusoodustusi kohaldatakse seadusega sätestatud suuruses ja korras. Selleks on maksuhalduril muuhulgas tarvis Eestis lühiajalise töötamise õigust omavate välismaalastest füüsiliste isikute ja nende tööandjate andmeid. Neid andmeid hakkab MTA saada X-tee vahendusel PPA hallatavast välismaalaste lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogust (edaspidi *LTR*). Kõnealuste andmete töötlemiseks on ette nähtud luua MKR-i uus alamregister – *tööjõumaksude riskianalüüsi rakendus* (edaspidi *TJMR*). Rakenduse nimetuse valikul on lähtutud sellest, et tulevikus – sellekohase arendusvõimekuse ja rahastamisvõimaluste ning teisalt MKR-i

¹¹ Vt karistusseadustiku § 4 lõiked 1–3 ning § 82 lõike 1 punktid 1 ja 2. Vt ka MKS § 1 lõike 6 punkt 1.

¹² Justiitsministri 5.augusti 2015.a määrus nr 26 „Maksekäsu kiirmenetluse infosüsteemi asutamine ja infosüsteemi pidamise põhimäärus“, § 1.

¹³ Tänapäeval NAP täitmisregistrist (varasema nimetusega „täitemenetlusregistrist“; TMS § 63) andmeid ei saa.

¹⁴ NAP-i andmekoosseisu algsel kehtestamisel 2019.a peeti silmas võimalust, et NAP-i laekub mh teave ühe või teise kohtutäituri poolt eraldi peetavast infosüsteemist. Samas vt TMS § 63² täna § 3, millise sätte kohaselt kohtutäiturid kasutavad teiste andmekogudega andmevahetuseks **ainult** sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud (s.o kesket) infosüsteemi.

¹⁵ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2447, 24. november 2015, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad. Artikkel 158 lõige 1.

Kättesaadav <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R2447>

põhimääruse sellekohase muutmise korral – hakatakse seal töötleva ka muid andmed, mis aitavad maandada riske tööjõumaksude arvestamisel ja tasumisel.

Eraldi tasub rõhutada järgmist:

- kõik PPA poolt MTA-le edastatavad ning MTA poolt vastu võetavad ja järgnevalt TJMR-s töödeldavad LTR-i andmed on sellised, mis kajastuvad LTR-i põhimääruses¹⁶ (2. ptk *Andmekogu andmed*; §-d 7–11¹)
- TJMR kohta on selle rakenduse MTA-sisene omanik (*tulumaksu osakond*) koostanud andmekaitsealase mõjuhinnangu¹⁷
- TJMR on ette nähtud MTA-siseselt ametialaseks kasutamiseks selgelt kindlaks määratud teenistusülesande täitmiseks vastavalt MTA infovarade kasutamise ja andmete töötlemise korrale¹⁸. TJMR kasutamine logitakse. Juurdepääs TJMR-le on vaid piiratud hulgal MTA ametnikkonnast. Need ametnikud peavad TJMR kasutamiseks ennast autentima, teisalt – osalema erinevatel andmekaitse- ja infoturbekoostöudel. Lisaks on tagatud MTA andmekaitse spetsialisti ja -eksperdi tugi.
- TJMR-s olevate andmete säilitamisel ei piirata registri subjektide andmekaitsealaseid õiguseid – näiteks õigust saada teada, kas ja kes on nende kohta käivate andmetega tutvunud
- enne PPA ja MTA vahelise andmevahetuse käivitamist vajab üle vaatamist ja vajadusel korrigeerimist PPA ja MTA vaheline andmevahetusleping
- eelnõu määрусena jõustumise järel algatab MTA uue andmekogu registreerimise ka RIA poolt hallatavas andmete teabevärravas (endine RIHA). Sellealased toimingud teostab andmekogu eest vastutava osakonna teenusejuht koostöös ameti arendusosakonnaga.

Punktidega 21–24 tehakse muudatused MKR-i põhimääruse §-s 53 seonduvalt alamregistri TÖR andmekoosseisuga.

Neljast muutmiskäsust kolm (punktid 21, 23 ja 24) teevad redaktsioonilisi muudatusi tekstisiseses viidetes maksukorralduse seaduse §-le 25¹. Nii näiteks viidatakse MKR-i põhimääruse § 53 lõikes 4 jätkuvalt MKS § 25¹ lõike 4 punktile 17 – kuigi see punkt on alates 1.jaanuarist 2025.a kehtetu.

Neljas muutmiskäsk (punkt 22) on sisuline, kehtestades tööd võimaldava isiku asemel väljamakseid tegeva isiku registri- või isikukoodi ja nime fikseerimise.

Vajadus on tingitud asjaolust, et kuna tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ning töötuskindlustusmaksu arvestamise, deklareerimise ja tasumise ning asjakohase deklaratsiooni (TSD) esitamise kohustus on tööd võimaldaval isikul, siis töötamise registri andmete pealt hinnates tekib seega vastav kohustus isikule, kes ei tee tegelikult väljamakseid. Selleks, et mitte koormata isikut TSD esitamise kohustusega ja valesi hinnata maksude tasumise kohustust (nt sotsiaalmaksukohustuse miinimum) on vaja koguda ka infot juhtude kohta, mil tööd võimaldava isiku eest teeb väljamakseid teine isik.

Täiendavalt on eeltoodut avatud siinse dokumendi punktis 5.1.

¹⁶ Siseministri 18.detsembri 2023.a määrus nr 27 „[Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu põhimäärus](#)“.

¹⁷ TJMR andmekaitsealine mõjuhinnang on registreeritud MTA dokumendihaldussüsteemis (7.11.2025.a nr 1.5-3.2/00023).

¹⁸ MTA peadirektori 3.oktoobri 2025.a käskkiri nr 85-P „Infovarade kasutamise ja andmete töötlemise korra kinnitamine“.

Punktides 25–27 tehakse muudatused MKR-i põhimääruse §-s 53¹ seonduvalt alamregistri TTKI andmekoosseisuga.

Kolme muutmiskäsu puhul käsitleb üks (punkt 26) muutmiskäsk kahe uue lõike lisamist (lõiked 8¹ ja 8²) ning ülejäänud kaks (punktid 25 ja 27) – redaktsioonilisi muudatusi tekstisisestes viidetes tulenevalt uute lõigete 8¹ ja 8² lisamisest.

Uued lõiked 8¹ ja 8² lisatakse alamregistri TTKI andmekoosseisu hulka vastusena AKI etteheitele TTKI andmete teabeväravas (endine RIHA) registreerimise menetluse käigus. AKI märkis õigustatult, et TTKI tehnilises kirjelduses on küll nimetatud, kuid MKR-i põhimääruses puudu järgmised andmekategooriad:

- andmed, mis laekuvad tuvastusvahendiks olevaid kaarte väljastavalt isikult¹⁹
- ehitusplatside pääsulogide andmed, mis laekuvad elektroonilisest registreerimissüsteemist.

Kuivõrd kõnealune on ette nähtud ka rahandusministri asjaomases määruses²⁰, siis käesolevalt AKI poolt viidatud puudus kõrvaldatakse.

Punktiga 28 MKR-i põhimääruse § 62 lõikes 1 tehtav muudatus sedastab, et MKR-st võib väljastada elektroonilise hasartmängu aruandluse süsteemi andmeid hasartmänguseaduse § 57 lõikes 4 sätestatud alustel. Siinpuhul on tegemist sättega, mis on ette nähtud rakendama HasMS § 57 lõiget 4. Nimetatud lõige kehtib alates 1.jaanuarist 2026.a²¹. Lõike kohaselt *Rahapesu Andmebürool on õigus Maksu- ja Tolliametilt saada hasartmängukorraldaja aruandluse andmeid oma käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide regulaarseks kontrollimiseks.*

Hasartmängukorraldaja aruandlus HasMS mõttes tähendab HasMS §-ga 58 ette nähtud elektroonilist arvestus- ja kontrollisüsteemi, mille puhul kehtivad § 58 lõigetes 1, 2, 8 ja 9 sätestatud nõuded, samuti kohustus esitada sama paragrahvi lõike 10 alusel rahandusministri asjaomase määrusega²² ette nähtud andmeid.

Eelnimetatud määrusega ette nähtud andmed kantakse MKR-i põhimääruse §-s 13 nimetatud alamregistrisse EHMA (*Elektroonilise hasartmängu aruandluse süsteem*). Nende andmete saamiseks ongi mõeldud HasMS § 57 lg 4. Küll aga õigus andmeid saada peab olema korrelatsioonis õigusega andmeid väljastada. Viimati nimetatud õiguse sedastamiseks tehaksegi MKR-i põhimäärusesse sinne täiendus.

Punktiga 29 MKR-i põhimääruse § 62 lõikes 3 tehtava muudatusega antakse Politsei- ja Piirivalveametile ning Keskkonnaametile juurdepääs e-tolli rakenduse TOTS2 andmetele.

¹⁹ Tänapäeval on tuvastusvahendiks olevate kaartide (nn pääsukaartide) keskne väljastaja Hansab AS.

²⁰ Rahandusministri 14.novembri 2023.a määrus nr 41 „[Ehitusplatsil viibimise andmete kogumise tehnilised nõuded elektroonilisele registreerimissüsteemile ja erijuhud, nõuded ehitusplatsil viibimise registreerimissüsteemile ning tuvastusvahendi taotlemise ja kasutamise tingimused ning kord](#)“.

²¹ Hasartmänguseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus. RT I, 30.12.2025, 2.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122025002>. Vt § 1 p 44.

²² Rahandusministri 19.juuni 2012.a määrus nr 26 [Hasartmängukorraldaja elektroonilises arvestus- ja kontrollisüsteemis registreeritavate andmete loetelu ja sisestamise kord ning elektroonilise arvestus- ja kontrollisüsteemi Maksu- ja Tolliameti infosüsteemiga ühendamise kord](#)

Eelmise MKR-i põhimääruse muutmise määruse²³ § 1 punktiga 23 anti PPA-le ja KeA-le kui süüteomenetlusi teostavatele asutustele juurdepääsuõigus kõigile e-tolli andmetele nende poolt läbiviidavate kriminaalmenetluste ja väärtemenetluste raames.

Ühtlasi sedastati antud eelnõu seletuskirja punktis 2.4.1. järgmist:

Küsimus siinselt puudutatud asutuste (nt Politsei- ja Piirivalveamet ning Keskkonnaamet) kui korrakaitseorganite juurdepääsust e-tolli andmetele ohutõrje eesmärkidel vajab täiendavat analüüsi, sh põhjendatuse hindamist alamregistrite lõikes. Vajadusel reguleeritakse neid küsimusi MKR-i põhimääruse järgmiste muudatuste raames.

Tänapäeval on analüüsi käigus ilmnenu, et PPA ja KeA vajavad juurdepääsuõigust e-tolli rakenduse tollikontrolli ülesannete lahendamise süsteem (TOTS2; MKR-i põhimääruse § 50) andmetele – seda siis korrakaitseorgani rollis. Kuigi edastatava teabe fookust jm üksikasju ei ole siinkohal otstarbekas esile tuua, siiski tuleb tõdeda, et tänapäeval andmete edastamine MTA Teabejuhtimiskeskuse poolt PPA-le ja KeA-le juba toimib – näiteks PPA suunal nii andmeid nende andmekogusse sisestades kui ka (juhtumite esinemisel) üks kord ööpäevas aruande vormis (pdf). Küll aga on praeguseks selgunud, et õiguslikud alused, millest seni on lähtutud – politsei ja piirivalveseaduse § 7⁷ lõige 1 ning keskkonnajärelevalve seaduse § 8 lõige 1 – on antud juhul ebapiisavad²⁴.

Kuivõrd suheldes PPA ja KeA asjaomaste ametnikega on ilmnenu, et PPA ja KeA on neile seadusega ülesandeks pandud ohutõrje eesmärkidel jätkuvalt huvitatud neile MTA Teabejuhtimiskeskuse kaudu laekuvast teabest, siis selleks, et saaks olla kindel teabeedastuse õiguspärasuses, on vajalik MKR-i põhimääruse täiendus. Pärast kõnealuse täienduse vastu võtmist vaadatakse üle ja vajadusel täiendatakse MTA ja PPA ning MTA ja KeA vahel sõlmitud andmevahetuslepinguid.

Punktiga 30 MKR-i põhimääruse § 62 lõike 3 punktis 3 tehtava muudatusega antakse Rahapesu Andmebüroole juurdepääs²⁵ e-tolli rakenduste IMPULSS ja NCTS andmetele.

Vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §-le 54 on RAB ülesanneteks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning sellele viitava teabe vastuvõtmine, kogumine, väljanõudmine, registreerimine, töötlemine, analüüsimine ja edastamine (lõike 1 punkt 1) ja strateegiline analüüs, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, ohte, suundumusi, mustreid ning toimimisviise (lõike 1 punkt 2).

Kuna pankade poolt maksete seire ja järk-järgult ka virtuaalvääringu teenuse pakkujate poolt maksete seire üha paranevad, siis kasutatakse kuritegelikult saadud raha edastamiseks üha keerulisemaid skeeme. Ühe sellise meetodina võidakse kasutada rahvusvahelist kaubavedu. Samas võivad kaubatehingud olla ka legaalsete piiriüleste maksete aluseks. Mõlemal juhul peab RAB analüüsima, kas kahtlustatava makse osapool on seotud rahvusvahelise kaubatehinguga. Eelkõige võivad tähtsust omada kõik tehinguga seotud isikud ja arved või kauba ligikaudne

²³ Siin ja edaspidi peetakse *eelmise MKR-i põhimääruse muutmise määruse* all silmas Vabariigi Valitsuse 8.augusti 2025.a määrust nr 62 „[Vabariigi Valitsuse 7. märtsi 2019. a määruse nr 21 „Maksukohustuslaste registri põhimäärus” muutmine](#)“. RT I, 12.08.2025, 1.

²⁴ Tolliseaduse § 13 lõike 2 kohaselt sätestatakse maksukohustuslaste registri põhimääruses valitsusasutused, kellele antakse nende ülesannete täitmiseks juurdepääs e-tolli andmetele. Vt ka järgmist joonealust viidet.

²⁵ MKR-i põhimääruse § 61 lõige 1 sätestab: *Juurdepääs registri andmetele võimaldatakse registri kasutamise õiguse andmise, andmete avaldamise või Maksu- ja Tolliametilt andmete edastamisega. /.../. Eeltoodust tuleneb, et „juurdepääs“ ei tähenda tingimata otsest ligipääsu MTA süsteemidele – „juurdepääs“ võib realiseeruda ka MTA vastustega üksikpäringutele. Registri (antud juhul e-tolli) andmetele juurdepääsu meetodid nähakse ette MTA ja juurdepääsuõigust omava asutuse andmevahetuslepinguga.*

väärtus, aga ka muud kaubadeklaratsioonil kajastatud andmed. Seetõttu on RAB-le oluline, et oma seadusejärgsete ülesannete täitmiseks oleks asutusel võimalus kasutada tolli andmeid.

MKR-i põhimääruse järgi on RAB-l ka täna õigus mitme e-tolli rakenduse andmete saamiseks. Näiteks kaupade siseneval suunal alamregistrid ICS, IMF ja NES, kuid loetelust on välja jäänud suhteliselt uue rakendusena kasutusele võetud impordi tollideklaratsioonide töötlemise süsteem IMPULSS. Samuti on RAB-le kasutamiseks lubatud rakenduste hulgast täna puudu transiidi andmevahetuse süsteem NCTS. Aastaid tagasi MKR-i põhimäärust täiendades²⁶ nähti RAB-le küll ette mitme e-tolli alamregistri andmete kasutamise õigus, aga ei tollal ega ka järgnevate muudatuste käigus osatud ammendavalt ette näha kõiki RAB tulemuslikuks tööks tarvilikke rakendusi. Vastavad korrektiivid tehakse nüüd.

Samas jäetakse MKR-i põhimääruse § 62 lõike 3 punktis 3 seonduvalt e-tolliga sätestatud RAB juurdepääsuõiguste kataloogist välja viide alamregistrile MIKO, kuivõrd käesolevalt MIKO eemaldatakse e-tolli alamregistrite hulgast. RAB juurdepääs alamregistri MIKO andmetele säilib MKS § 29 punkti 8 alusel.

Punktiga 31 kõrvaldatakse MKR-i põhimääruse § 62 lõike 3 punktis 5 eelmise MKR-i põhimääruse muutmise määruse § 1 punktiga 23 kaasnenud terminoloogiline ebatäpsus.

Määruseandja on näinud ette *kohtueelse uurimise asutuste* jaoks juurdepääsu e-tolli alamregistritele kriminaalmenetluse raames. Kuigi viidatud terminit kohtab näiteks krediidasutuste seaduses (§ 88 lõike 5 punkt 2) ja väärtemenetluse seadustikus (§ 61 lõige 1), on normi üheselt mõistetavuse huvides, kui siinpuhul kohaldatakse sellist terminit, mida kasutab valdkondlik eriseadus – *uurimisasutus*. Vt kriminaalmenetluse seadustiku 2.ptk 3.jagu. Täpsemalt on uurimisasutused loetletud KrMS §-s 212.

Punktidega 32 ja 33 muudetakse MKR-i põhimääruse § 63 lõiget 2, millega kehtestatakse alamregistri TJMR andmete säilitamise tähtjaks viis kalendriaastat. Seejuures korrigeeritakse nende alamregistrite loetelu, mille andmeid säilitatakse seitse kalendriaastat – vastasel juhul kehtiks alamregistrile TJMR kaks erinevat andmete säilitamise tähtaega.

Punktiga 34 täiendatakse MKR-i põhimääruse §-i 63 lõikega 4¹, milles käsitletakse alamregistrite EVK ja HAMPI andmete hävitamist.

Andes tagasisidet eelmise MKR-i põhimääruse muutmise määruse eelnõu menetlusprotsessis, märkis AKI oma 18.juuni 2025.a kirja nr 2.3-5/25/1728-2 punktis 1 järgmist:

/.../ maksukohustuslaste registri (MKR) põhimääruse § 63 lõige 4 näeb ette, et andmekogusse kogutud andmed hävitatakse nende säilitamise tähtaja möödumisele järgneva kalendriaasta jooksul. Siinkohal on seaduse volitusnormis andmete säilitamise maksimaalse tähtaja kehtestamisel oluline silmas pidada, et kui andmete maksimaalne säilitustähtaeg on näiteks kolm kalendriaastat alates andmete registrisse kandmisest ja need tuleb hävitada järgneva kalendriaasta jooksul, siis ei saa volitusnormis olev andmete säilitamise maksimaalne tähtaeg olla kolm aastat. Andmete hävitamata jätmise kohe pärast tähtaja saabumist tähendab nende edasist töötlemist, kuid seda siis juba ilma õigusliku aluseta.

Analüüsinud tänaselt MKR-i koosseisu kuuluva 61 alamregistri (andmekogu tähenduses) andmete säilitamise tähtaegadesse puutuvat seaduste tasandil, on tuvastatud, et selliseid andmekogusid on kaks:

²⁶ Vabariigi Valitsuse 18.detsembri 2020.a määrus nr 99 „Vabariigi Valitsuse 7. märtsi 2019. a määruse nr 21 „Maksukohustuslaste registri põhimäärus“ muutmine“, § 1 punkt 5. RT I, 23.12.2020, 3.
Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122020003>

- ettevõtlustulu maksu andmekogu (EVK; MKR-i põhimääruse § 16¹), mille kohta ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse § 7¹ lõige 4 sedastab, et antud andmekogu andmeid säilitatakse kuni seitse kalendriaastat ja millist tähtaega kordab MKR-i põhimääruse § 63 lõike 2 punkt 3;
- hasartmängu mängimise piirangutega isikute nimekiri (HAMPI; § 21), mille kohta hasartmänguseaduse § 39 lõikest 9 tuleneb, et antud andmekogu andmeelemente säilitab MTA ühe aasta isiku nimekirjast kustutamisest arvates ja millist tähtaega kordab MKR-i põhimääruse § 63 lõike 2 punkt 1 koostoimes lõike 3 esimese lausega.

On tõsi, et vaadates MKR-i põhimääruse § 63 (*Andmete säilitamine ja hävitamine*) tervikuna, võib järeldada, et ka alamregistrite EVK ja HAMPI andmete puhul on võimalik kohaldada pärast andmete säilitamise tähtaja möödumist ja enne andmete hävitamist MKR-i põhimääruse § 63 lõikega 4 lubatud ajalist lõtku (*Andmed hävitatakse nende säilitamise tähtaja möödumisele järgneva kalendriaasta jooksul*) – mis aga ei ole kooskõlas eelviidatud seadustega ja seega väär.

Käesolevalt antud puudus kõrvaldatakse, sätestades erinormi, et alamregistrite EVK ja HAMPI andmed hävitatakse nende säilitamise tähtaja möödumisel viivitamata²⁷. Andmete hävitamisel teeb MTA koostööd Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusega (RMIT).

Punktis 35 korrigeeritakse alamregistri TÖR eriosa (MKR-i põhimääruse § 68).

MKR-i põhimääruse § 68 lõige 1 sätestab, et § 53 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed saadakse riigi infosüsteemi andmevahetuskähi kaudu rahvastikuregistrist.

Tööd tegeva isiku ja Eesti Vabariigi välisesinduses töötava teenistujaga või pikaajalisse välislahetusse saadetud ametnikuga kaasasoleva abikaasa või registreeritud elukaaslase, kellele makstakse abikaasa- ja registreeritud elukaaslase tasu, isikukoodi annab teada andmeesitaja ja sellele vastavad andmed, sh ees- ja perekonnanimi, saadakse MKR-i põhimääruse §-s 4 nimetatud üldandmete andmestikust. Isikukoodi mitteomavate isikute andmed saadakse andmeesitajatelt. Kuivõrd töötamise register saab § 53 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed üldandmete andmestikust ja tööd võimaldavalt isikult, ei ole õige viidata § 68 lõikes 1 rahvastikuregistri, millest tulenevalt on põhjendatud tunnistada antud säte kehtetuks.

Punktides 36 ja 37 määratakse MKR-i põhimääruse § 74 lõikes 2 alamregistri TJMR infosüsteemi turvaklassiks²⁸ K1T2S2. Seejuures korrigeeritakse turvaklassiga K2T2S2 hõlmatud alamregistrite loetelu, kuivõrd vastasel juhul kehtiks alamregistri TJMR kaks erinevat turvaklassi.

Punktis 38 kõrvaldatakse MKR-i põhimääruse § 74 lõikes 2¹ eelmise MKR-i põhimääruse muutmise määruse § 1 punktiga 30 kaasnenud puudus. Määruseandja on näinud küll ette, et alamregistri lõpetamisel või alamregistrist andmete eemaldamisel kohaldatakse asjaomastele andmetele kuni nende hävitamiseni andmete senist turvaklassi, kuid ei ole näinud ette, et sama kohaldatakse ka juhul, kui andmeid peaks eemaldatama üldandmete andmestikust (MKR-i põhimääruse § 4).

MKR-i põhimääruse § 74 lõike 1 kohaselt on üldandmete andmestiku IS-turvaklass K2T2S2. Juhul, kui määruseandja eemaldaks üldandmete andmestikust andmekategooriaid, mis on oma aktuaalsuse minetanud – samas nähes ette, et seni kogutud andmeid tuleb siiski säilitada teatud tähtaja jooksul –, siis on need andmed jätkuvalt maksukohustuslaste registri koosseisus ning

²⁷ Vrdl siinkohal MKR-i põhimääruse §§ 81¹–81⁵.

²⁸ Nimetatud turvaklassi määramine on kooskõlastatud MTA turvanõukogus (6.novembri 2025.a koosoleku protokoll nr 1.1-3.1/020).

sellest tulenevalt peab MKR-i vastutav töötaja jätkuvalt tagama nende käideldavuse (K), tervikluse (T) ja konfidentsiaalsuse (S). Teisisõnu – ka üldandmete andmestiku aktiivosast eemaldatud andmetele on põhjendatud kuni nende andmete hävitamiseni kohaldada IS-turvaklassi K2T2S2. Andmehalduslikud muudatused MKR-i sees ei tohi tuua kaasa infoturbe taseme langust neist muudatustest puudutatud andmete vaates.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

5. Määruse mõjud

Eelnõuga luuakse üks uus alamregister. Nii eelnimetatud kui muudes aspektides reguleerib eelnõu kitsalt MTA andmehaldust.

5.1. Füüsiliste ja juriidiliste isikute, s.o maksukohustuslaste, registreerimiskohustusega isikute ja tolliklientide²⁹ **halduskoormus** ei kasva. Arvestades MKR-i põhimääruse olemust – tegemist on eeskätt MTA-le suunatud ameti andmehaldust reguleeriva õigusaktiga – saab isikute halduskoormus objektiivselt kasvada või väheneda ainult alamregistritega TÖR ja TTKI seoses. Seda põhjusel, et seadusega on pandud tööd võimaldavatele isikutele oma töötajate registreerimise kohustus ning ehitusvaldkonnas tegevatele ettevõtjatele töövõtuahelast teatamise ja ehitusplatsil viibimise registreerimise kohustus. Registreeritavate andmete loetelu sätestatakse vastavalt MKS § 25⁴ lõikele 1 ja MKS § 25¹⁰ lõikele 4 MKR-i põhimääruses (*vastavalt § 53 lõige 2 ja 53¹ lõiked 3–8*). Seega saavad MKR-i põhimääruse puhul halduskoormuse kontekstis omada tähendust vaid need muudatused, mida tehakse § 53 lõikes 2 ja § 53¹ lõigetes 3–8.

Viimati nimetatud sätetesse käesoleva eelnõuga tehtavad muudatused, mis mõjutavad füüsilisi ja juriidilisi isikuid, on redaktsioonilist laadi ja/või formaalsed. Kui üldse, siis esile võib tuua järgmise alamregistrit TÖR puudutava muutmiskäsu:

- paragrahvi 53 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:
„4¹) selle teise isiku registri- või isikukood ja nimi, kes teeb tööd võimaldava isiku asemel väljamakseid;“.

Antud täiendus toimib praktikas juba täna, seda valdavalt valitsusasutuste kontekstis. Kuid isegi kui eelviidatud täiendus peaks puudutama ka ettevõtluses tegevaid isikuid – MTA tulumaksu osakonna hinnangul on see iseenesest võimalik –, on need väga üksikud juhtumid. Pigem on siinpuhul mõjutatud valitsussektor, tulenevalt riigi tsentraliseeritud raamatupidamise eripäradest. Näide: MTA teenistujate jaoks on tööd võimaldav isik *Maksu- ja Tolliamet*, kuid *väljamaksete tegija* – Riigi Tugiteenuste Keskus (Rahandusministeeriumi kontsernikontolt).

²⁹ Tolliklientidena käsitletakse nii siinses dokumendis kui ka varasemate MKR-i põhimääruse muudatuste seletuskirjades juriidilisi ja füüsilisi isikuid, kes lävivad MTA-ga tolliformaalsuste käigus.

Eeltoodu pinnalt võib teha järelduse, et eelnõu ei too haldusevälistele isikutele kaasa negatiivseid tagajärgi (isikute õiguste kitsenemist, vabaduste vähenemist ega kohustuste või vastutuse suurenemist).

5.2. seondult alamregistriga TJMR

Sihtrühmad: MTA, PPA, isikud, kelle andmed sisalduvad LTR-is ja selle kaudu TJMR-s

Mõju kirjeldus: MTA hakkab saama PPA-lt X-tee kaudu LTR-i andmeid, et neid andmeid saaks kasutada riskianalüüsides tööjõumaksudest kõrvalehoidjate tuvastamiseks Eestis lühiajalise töötamise õigust omavate välismaalastest füüsiliste isikute ja nende tööandjate lõikes. Nii suurendatakse võimalust tuvastada antud sektoris maksudest kõrvalehoidjaid efektiivsemalt ja hoitakse kokku nii ametnike kui ka maksuhalduri fookuses asuvate isikute aega (kontaktivõtt vaid põhjendatud juhtudel). Alamregister TJMR, kuhu hakatakse talletama LTR-st laekuvaid andmeid, on väljundina proportsionaalne meede nii laiema avaliku huvi kui ka maksumenetluse eesmärkide (menetlusökoonoomika)³⁰ vaates.

Väärib ka märkimist, et lisaks ülaltoodule kasutab MTA alamregistri TJMR andmeid nii, et kokkuvõttes oleks PPA-l võimalik saada infot, kui lühiajalise Eestis töötamise registreeringut (nn LTR-luba) omava isiku töötamine lõpetati vm. Teisisõnu – PPA õigustatud andmehuvi tagamiseks³¹ töötleb MTA LTR-lubade andmeid, et filtreerida töötamise registris (TÖR) välja töötamiste „sündmused“ LTR-luba omavate isikutega seoses. Täpsemalt – kui MKR-i koosseisu kuuluv TÖR-is leiab aset teatud sündmus, mis võib olla käsitletav alusena LTR-loa kehtivuse ümber otsustamiseks, siis MTA seostab antud sündmuse ja TJMR andmed ning kui vastus on positiivne, edastab vastava info PPA-le teadmiseks ja võimalikeks sealpoolseteks menetlusteks välismaalaste seaduse järgi.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.3. seondult alamregistriga MTRV

Sihtrühmad: registri subjektid, MTA

Mõju kirjeldus: kuivõrd sisuline laiendus alamregistri MTRV andmekoosseisus (seondult krüptovarateenuse pakkuja maksualase aruandluskohustuse ja sellealase teabevahetusega) tuleneb maksualase halduskoostöö seadusest, siis selle muudatuse mõju siinpuhul ei analüüsita. Asjaomase seaduse mõjude kohta vt seaduseelnõu [795 SE Seletuskiri docx](#), lk 36–41.

Alamregistri MTRV andmekoosseisu täpsustamine (näiteks Eesti maksuhaldurilt välisriikide pädevatele asutustele edastatava teabe talletamise osas) aitab tagada andmehalduse läbipaistvust ja õigusselgust. Lisaks võib tuua esile, et alamregistri MTRV struktuuri korrastamine annab MTA-le laiema ja selgema õigusliku aluse töödelda MTRV alusel kogutavaid andmeid ühtse konstruktsiooni raames, mis omakorda tähendab MTRV alusel tehtavate toimingute süsteemi loogilisemat haldamist.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

³⁰ Vt siinkohal MKS § 10 lõige 3, mille kohaselt maksuhaldur viib menetluse läbi võimalikult lihtsalt, kiirelt ja efektiivselt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebamugavusi, järgides sealjuures haldusmenetluse üldpõhimõtteid ja tagades menetlusosaliste õiguste kaitse.

³¹ Vt LTR-i põhimääruse § 12 punkt 10 – MKR (mille koosseisu kuulub TÖR) on LTR-i üks andmeandjaid.

5.4. seonduvalt alamregistriga MARE

Kuna muudatused alamregistri MARE andmekoosseisus tulenevad seadusest, siis nende muudatuste mõju siinkohal ei analüüsita. Asjaomase seaduse mõjude kohta vt seaduseelnõu 437SE seletuskirja³².

5.5. seonduvalt alamregistriga APEX-TELLER

Sihtrühmad: tagastatavaid summasid taotlevad isikud, MTA

Mõju kirjeldus: muudatuse peamine mõju on maksukohustuslasele endale, kes saab senisest suurema kontrolli ja turvalisuse oma rahaliste vahendite üle. Tal tekib võimalus kindlaks määrata, millistele õigustatud isikutele ja kontodele ta ise esitab või lubab oma esindajal esitada taotlusi tagastamisele kuuluvate summade tagastamiseks. Maksukohustuslasel tuleb küll hoolitseda ette määratud isikute andmete õigsuse ja ajakohasena hoidmise eest, kuid see-eest saab ta vältida olukordi, kus tema esindaja sisestab kontonumbri oma äranägemise järgi – mis praegu on võimalik ja mislābi esineb kuritarvituste risk. Uue lahenduse abil väheneb oluliselt oht, et kelmid vm ebaausalt tegutsejad saavad isiku raha kätte, kuna edaspidi saab ülekandeid teha ainult eelnevalt kinnitatud kontodele. Lisaks lihtsustab muudatus taotluste vormide täitmist, kuna andmed eeläidetakse automaatselt, vähendades näpuvigade vmt eksimuste riski.

Eraldi tasub siinse muudatuse kaudse mõjuna tuua esile võimalust avaliku usalduse tugevnemiseks, kuivõrd üldsus tajub, et MTA töötab välja ja rakendab meetmeid maksukohustuslaste rahaliste vahendite kaitseks.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.6. seonduvalt alamregistriga MORE

Kuna muudatused alamregistri MORE andmekoosseisus tulenevad seadustest, siis nende muudatuste mõju siinkohal ei analüüsita. Asjaomase seaduse mõjude kohta vt:

- mootorsõidukimaksu maksustamisperioodi lühendamisse puutuv – seaduseelnõu 677 SE seletuskirja³³
- laste eest mootorsõidukimaksu kohustuse vähendamisse puutuv – seaduseelnõu 694 SE seletuskirja³⁴

5.7. seonduvalt alamregistritega AITA, APEX-TTK, MIKO, NAP ja TAGATISED, samuti TÖR ja TTKI

Sihtrühmad: registri subjektid, MTA

Mõju kirjeldus: kitsamalt – tagatakse kõnealustes alamregistrites sisalduvate andmete läbipaistvam töötlemine andmekaitse perspektiivist; laiemalt – tagatakse õigusselgus, st alamregistri kõik andmeelemendid on andmekogu põhimääruses täpselt üles loetletud.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

³² Kättesaadav seaduseelnõu 437 SE materjalide juures Riigikogu veebilehel <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/6f5b83e6-e182-461a-a16b-ca6a58b2da7b/>

³³ Kättesaadav seaduseelnõu 677 SE materjalide juures Riigikogu veebilehel <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/20afb8e9-3598-46f5-acfa-21d604246f48/>

³⁴ Kättesaadav seaduseelnõu 694 SE materjalide juures Riigikogu veebilehel <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/d62afe1c-3c4c-4d52-b023-8f10e3a16574/>

5.8. seonduvalt alamregistri EHMA andmete väljastamisega Rahapesu Andmebüroole

Sihtrühmad: RAB; isikud, kelle andmeid töödeldakse alamregistris EHMA

Mõju kirjeldus: esmalt tuleb rõhutada, et siinpuhul realiseeritakse seaduseandja poolt HasMS § 57 lõikes 4 väljendatud taht. Viimane on kantud asjaolust, et RAB-l puudub otsene ligipääs hasartmängukorraldajate aruandlusele. Samas on hasartmängukorraldajate aruandluse andmed RAB-le vajalikud selleks, et jooksvalt hinnata hasartmängusektori rahapesu ja terrorismi rahastamise, samuti sanktsioonidega seotud riske ning planeerida riskipõhist järelevalvet.

Kuid isegi olukorras, kus määruseandjal puudub otsustusautonoomia, on asjaolu, et andmekogu põhimääruses kodifitseeritakse, milliseid andmeid ja millistel tingimustel andmekogust väljastatakse, nii registri subjektidele tarviliku selguse (*mis nende andmetega toimuda võib?*) kui laiemalt andmetöötamise läbipaistvuse huvides. Et andmekogu põhimääruses oleks sätestatud *täpsem andmete väljastamise kord*, on varasemalt rõhutanud ka Justiits- ja Digiministeerium.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.9. seonduvalt Politsei- ja Piirivalveameti ning Keskkonnaameti juurdepääsuga e-tolli rakenduse TOTS2 andmetele

Sihtrühmad: PPA, KeA, isikud, kelle andmeid töödeldakse alamregistris TOTS2

Mõju kirjeldus: formaalselt kodifitseeritakse küll praegune olukord, st teatud informatsiooni saavad PPA ja KeA kui korrakaitseorganid MTA Teabejuhtimiskeskuse vahendusel alamregistrist TOTS2 ka täna, kuid sisuliselt tähendab siinselt antav volitus TOTS2 andmetele juurdepääsuks, et TOTS2 andmete väljastamine toimub küllaldaselt õiguslikul alusel ning et isikutele, kelle andmed on nimetatud alamregistrisse kantud, nähtub andmekogu põhimäärusest terviklikult, millised valitsusasutused ja millises rollis omavad õigust nende kohta käivaid andmeid saada.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.10. seonduvalt Rahapesu Andmebüroo juurdepääsuga e-tolli rakenduste IMPULSS ja NCTS andmetele

Sihtrühmad: RAB; isikud, kelle andmeid töödeldakse alamregistrites IMPULSS ja NCTS

Mõju kirjeldus: MKR-i põhimääruse täiendamise järel tekib RAB-l parem võimalus rahvusvahelise kaubaveo kaudu ebaseadusliku päritoluga vara edastamise avastamiseks, kuna saab võrrelda isikuga seotud maksete ja kaubatehingute vastavust, lisaks veel tehingu teiste osapoolte võimalikku seotust RAB-le varasemalt esitatud kahtluse teadete andmetega.

Väärrib rõhutamist, et erinevalt paljudest teistest riigiasutustest ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §-s 2 nimetatud kohustatud isikutest on RAB-l praktilistel põhjustel probleemne küsida (lisa)infot rahapesu kahtlusega isikult otse. Nimelt avalikustaks selline toiming isiku jaoks tema sattumise RAB tähelepanu alla, millele võib koheselt järgneda ebaseaduslike varade kiire liigutamine kolmandatesse riikidesse, vältimaks vara võimalikku külmutamist. Teisalt tuleb riigiasutusel lähtuda avaliku teabe seaduse § 43¹ lõikest 3, mis sätestab andmete küsimise ühekordsuse põhimõtte. Kui isik on kaubadeklaratsiooni kaudu rahvusvahelise kaubatehingu kohta riigile juba andmed esitanud, siis üldjuhul ei tohiks riigiasutus isikult samu andmeid uuesti küsida, vaid peaks kasutama asjaomast riiklikku andmekogu sellealastes regulatsioonides sätestatud korras ja ulatuses.

Eraldi tasub siinse täienduse kaudse mõjuna tuua esile võimalust Eesti rahvusvahelise maine tugevdamiseks, kuivõrd RAB saab välisriikide rahapesu andmebüroode poolt kahtlaste tehingute kohta küsitud juhtumite siinpoolisel selgitamisel täiendada päringule antavat vastust vajadusel tolli asjakohaste andmetega.

Andmekaitse seisukohast saab RAB küll õiguse senisest rohkemate andmeelementide töötlemiseks, kuid need kõik on seotud ühe ja sama andmekategooriaga – rahvusvahelise kaubavahetuse andmestik. Eriliigiliste isikuandmete töötlemist ei lisandu.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.11. seondvalt alamregistrite MIKO ja LUBA eemaldamisega e-tolli alamregistrite seast

Sihtrühmad: MKR-i põhimäärusega juhuslikus puutumuses olevad isikud

Mõju kirjeldus: kuna käesoleval ajal on alamregistrite MIKO ja LUBA kokkupuude tollivaldkonnaga vähenenud ning et sellest tulenevalt on vahetunud MIKO ja LUBA ametisisene vastutav struktuuriüksus (tollikorralduse osakond > aktsiiside osakond), siis sinne muudatus suurendab õigusselgust, samuti MTA andmehalduse läbipaistvust.

Mõju olulisus: väheoluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.12. seondvalt TÖR-i eriosaga

Sihtrühmad: MKR-i põhimäärusega juhuslikus puutumuses olevad isikud

Mõju kirjeldus: tunnistades kehtetuks MKR-i põhimääruse § 68 lõike 1, saab kõrvaldatud aktuaalsuse minetanud säte, mis ühelt poolt aitab kaasa MKR-i põhimääruse teksti hoidmisele ajakohasena, teisalt – kasvatab MTA andmehalduse läbipaistvust.

Mõju olulisus: väheoluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.13. seondvalt alamregistrite EVK ja HAMPI andmete hävitamisega

Sihtrühmad: isikud, kelle andmeid töödeldakse alamregistrites EVK ja HAMPI, samuti MTA

Mõju kirjeldus: saab kõrvaldatud konflikt erinevate õigusaktide vahel (ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seadus ja hasartmänguseadus *vs* MKR-i põhimäärus). Lisaks vastab kavandatav paremini andmete minimaalse säilitamise põhimõttele (*Storage Limitation Principle*). Kavandatu elluviimisel väheneb ka koormus MTA-le, kuna vajadus tagada (kuluks taandataivate) organisatsiooniliste, füüsiliste ja infotehnoloogiliste meetmete abil kõnealuste tundlike andmemahatude turvalisust kestab senisest lühemat aega.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.14. seondvalt infosüsteemi turvaklassiga andmete eemaldamisel üldandmete andmestikust

Sihtrühmad: registri subjektid, MTA

Mõju kirjeldus: muudatuse eesmärk on kindlustada avaliku sektori põhifunktsioonide täitmiseks vajalike andmete turvaline säilitamine ja et ka registri subjektidel oleks kindlustunne,

et nende andmed on turvaliselt hoitud. Viimati öeldu mõjutab isikuid digitaalseid teenuseid rohkem usaldama, tagades ühtlasi teenuste toimimise jätkusuutlikkuse nende suureneva kasutamise kaudu.

Mõju olulisus: oluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.15. seenduvalt terminoloogilise ja keelelise parandusega

Sihtrühmad: MKR-i põhimäärusega juhuslikus puutumuses olevad isikud

Mõju kirjeldus: tagatakse õigusselgus, kohaldades MKR-i põhimääruses sama terminit, mida kasutab valdkondlik eriseadus – *uurimisasutus*; teisalt – ühtesama sõna (*kehtivusaeg*) põhimäärust läbivalt.

Mõju olulisus: väheoluline

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

5.16. Muudatustega ei kaasne olulist sotsiaalset mõju, mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, elu- ja looduskeskkonnale, mõju regionaalarengule ega kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Nagu on sedastatud siinse dokumendi punktis 5.1., siis halduseväliste isikute halduskoormus kavandatavate muudatuste tulemusel ei kasva ega ole ka ette näha muid negatiivseid tagajärgi. Pigem on muudatused nende vaates positiivse mõjuga – näiteks:

- norm, mille kohaselt on maksukohustuslasel võimalik määrata rakenduses APEX-TELLER ette, millistele isikutele ja kontodele esitavad tema esindajad taotlusi tagastamisele kuuluvate summade tagastamiseks. Niimoodi saab kõrvaldatud oht, et maksukohustuslase rahaliste vahendite suhtes pannakse toime kelmus või omastamine.
- norm, mille kohaselt alamregistrite EVK ja HAMPI andmete hävitamisele tuleb asuda pärast andmete säilitamise tähtaja möödumist viivitamata. Niimoodi saab kõrvaldatud oht passiivses olekus ladustatavate (samas aga andmesubjektide vaates tundliku sisuga) andmemahutude volitamata töötlemiseks.

Kõige eelloetletu puhul ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

6. Määruse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad tulud ja kulud

6.1. Kõigi seletuskirja osas 2 nimetatud alamregistrite andmekoosseisudes muudatuste tegemise järel vaatab MTA üle kanded RIA poolt hallatavas andmete teabevärvavas (endine RIHA) ja vajadusel algatab muudatused ühe või teise andmekogu kohta. Sellealased toimingud teostab andmekogu eest vastutava osakonna (*tulumaksu osakond, tulude osakond või aktsiiside osakond*) teenusejuht koostöös ameti arendusosakonnaga.

6.2. Kulused on teada (ette näha) seenduvalt alamregistri TJMR loomise ning alamregistrite APEX-TELLER ja MORE, samuti MTRV andmekoosseisude laiendamisega. Täpsemalt vt allpool.

Muudel puhkudel kulu puudub või on ette näha saavutatavat tulu – näiteks tulenevalt uuest normist, mis sedastab, et alamregistrite EVK ja HAMPI andmete hävitamisele peab asuma nende andmete säilitamise tähtaja möödumisel viivitamata, ilma seni kehtinud ajalise lõtkuta.

Nõnda väheneb koormus MTA serveritele, vähesel määral ka paberdokumentide hoidlale, aga ka koormus turvameetmete rakendamiseks – millel kõigil on rahaline mõõde.

6.2.1. seonduvalt alamregistriga TJMR

MTA vaates: alamregistri TJMR arenduse rahastamiseks kasutatakse Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondi rahalisi vahendeid, milline summa ilma käibemaksuta on kuni 83 333 eurot. Turvateste puudutav selgumisel. Arendajad on Helves AS, Askend Estonia OÜ ja Nortal AS.

PPA vaates: MTA hallatava TJMR rakendamine, kuhu hakkavad laekuma andmed PPA hallatavast LTR-st, toob PPA-le kaasa infosüsteemide arendamise ja haldamise kulud ning koolitus- ja teavitustegevuste kulud. Muudatused on seotud PPA rändemenetlus-infosüsteemi arendusprojektiga (RIS II etapi teine osa), mille tulemusena valmivad välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu andmevahetuslahendused MTA ja Tööinspektsiooni (TI) andmekogudega ning ühe akna lahendus lähetatud töötajate andmete edastamiseks TI-le. RIS II etapi teise osa arendustööd rahastatakse Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondi meetme „Digiriik“ tegevustest ja Siseministeeriumi olemasolevast eelarvest. Kuni 2026.aasta lõpuni on RIS arendustöödeks katteallikad olemas. Muudatuse rakendamisega kaasnevad kulusid on kirjeldatud välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (rändemenetluste tõhustamine) eelnõu³⁵ seletuskirjas ([548 SE](#)), lk 73–75.

6.2.2. seonduvalt alamregistriga APEX-TELLER

Alamregistri APEX-TELLER puhul vajaliku arenduse rahastamiseks kasutatakse riigieelarvelisi vahendeid (need olemas). Arenduse maksumus ilma käibemaksuta on kokku 174 096 eurot, millele lisanduvad turvatestid orienteeruva maksumusega 25 000 eurot. Turvatestide teostaja selgumisel. Arendajad on Helves AS ja Askend Estonia OÜ.

6.2.3. seonduvalt alamregistriga MORE

MTA vaates: alamregistri MORE puhul vajaliku arenduse rahastamiseks kasutatakse riigieelarvelisi vahendeid (need olemas). Arenduse maksumus ilma käibemaksuta on kokku 1 055 000 eurot, millest 2025.a – 505 000 eurot ja 2026.a – 550 000 eurot. Kuna rakenduses muutub vaid mootorsõidukimaksu arvutamiseks vajalike andmete kasutamise loogika, siis turvateste ei teostata. Arendajad on Helves AS ja Askend Estonia OÜ.

Transpordiameti vaates: arendused, mis on vajalikud Transpordiameti ja MTA vahelise andmevahetuse uuendamiseks mootorsõidukimaksu rakendamise eesmärgil, on maksumuses 70 000 eurot. Sellekohased rahalised vahendid Transpordiametil olemas³⁶.

6.2.4. seonduvalt alamregistriga MTVR

Kulusid, mis kaasnevad alamregistri MTVR andmekoosseisu sisulise laiendamisega (seonduvalt krüptovarateenuse pakkujate maksualase aruandluskohustuse ja sellealase

³⁵ Eelnõu seadusena vastu võetud 26.märtsil 2025.a. RT I, 17.04.2025, 2.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/117042025002>

³⁶ Vt ka Vabariigi Valitsuse 20.novembri 2025.a korraldus nr 218 „Raha eraldamine“.

Kättesaadav <https://www.riigiteataja.ee/akt/321112025002>

teabevahetusega), on analüüsitud [795 SE Seletuskiri docx](#), lk 43–44. Seevastu alamregistri MTRV struktuuri korrastamine arendusi ega sellega seostuvaid kulusid ei tingi.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, st kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist. Määruse jõustumiseks ei ole ette nähtud konkreetset kuupäeva, kuivõrd muudatusi – eeskätt selliseid, mis tulenevad juba kehtivatest seadustest – soovitakse rakendada kohe esimesel võimalusel. Samas tuleb pidada silmas, et määrust ei saa vastu võtta ega jõustada enne maksualase halduskoostöö seaduse vastu võtmist ja välja kuulutamist.

8. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude kooskõlastamissüsteemi EIS kaudu ametlikuks kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, samuti Siseministeeriumile.

Lisaks esitatakse eelnõu arvamuse saamiseks:

- Andmekaitse Inspeksioonile ja Riigi Infosüsteemi Ametile
- Politsei- ja Piirivalveametile, Keskkonnaametile ning Rahapesu Andmebüroole
- Transpordiametile.

Ühtlasi esitatakse eelnõu arvamuse saamiseks Eesti Kaubandus-Tööstuskojale ja Eesti Hasartmängude Korraldajate Liidule.